

VERSLAG NETWERK ARBO -THEMADAG AI & ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN		
Datum:	3-12-2025	Aanvang: 10:00
Adres:	Facet	Plaats: Utrecht
Onderwerp:	Themadag "AI en arbeidsomstandigheden"	

Content Expert	Toelichting
	Algemeen: Om 10:00 opent Alex van Dijken (secretaris) de eerste themadag die het Netwerk Arbo organiseert, waarna dagvoorzitter Gerben van der Meulen start met de eerste presentatie.
Gerben van der Meulen	Presentatie: "AI, arbeid en Arbo" Gerben neemt de toehoorders mee in de geschiedenis en ontwikkeling van AI. De achtergrond wordt geschetst. Ook geeft hij aan dat hij al jaren AI gebruikt. De volgende zaken worden toegelicht: - De ontwikkeling in datakracht en modellen, de introductie van ChatGTP en de publieke adoptie; - Systeem technologie wordt nader besproken. Het bepaalt veel in het dagelijkse werk en leven, met name de impact op het werk (autonomie); - Gewaarschuwd wordt voor de volgende zaken: - algoritmes en dashboards; - de gevolgen van cameratoezicht; - creativiteit/vrijheid staan onder druk. Ook de transparantie op data is twijfelachtig. De SER onderschrijft dit risico; - toenemende werkdruk; - het (mogelijk) verdwijnen van vakmanschap; - het gebrek aan verantwoordelijkheid en nuances, AI kent dit niet; - er wordt een relatie gelegd tot hersenonderzoek en de verminderde ontwikkeling hiervan. - De impact op het klimaat is niet te onderschatten. - Aandacht moet gegeven worden aan: - bedrijven moeten blijven investeren in hun medewerkers. VGW/Arbo commissies moeten eisen dat het personeel goed opgeleid wordt; - medewerkers meenemen in de RI&E (rol van mensen in systeem en Arbo). Digitale risico's moeten in de RI&E worden opgenomen: - welke AI wordt gebruikt? - welke processen worden hierin meegenomen? - organisatie keuzes; - medewerkers hebben bij de juiste input meer motivatie; - input planning en roosters. - De belangrijke rol van de Medezeggenschap wordt toegelicht: - beschikbaarheid WOR-tools (Art. 25/27/31); - medewerkers vroegtijdig meenemen in trajecten; - datasets inzichtelijk maken ("wat gebeurt er met de data"?) - investeer wat medewerkers nodig hebben. - impact op het werk, wat beslist AI wel/niet? - normaal taalgebruik in het gehele traject;

	- continue aandacht is nodig, de ontwikkelingen gaan zeer snel! - het belang van een Ethische Commissie is toegelicht; - vastleggen van rusttijden; De Medezeggenschap moet zichtbaar zijn, waarbij het ook van belang is dat afspraken schriftelijk worden vastgelegd. Actiepunten zijn met name: - opname cases in de RI&E; - periodiek overleg met m.n bestuurders; - transparantie. • Kernvragen: - wat doet het systeem precies? - verantwoordelijkheden van de uitkomsten. • Vragen deelnemers: - AI en Social Media (veiligheid & gebruik) -> hier zijn geen verdere afspraken over. - het verlies van banen? -> dat is vooralsnog niet (helemaal) duidelijk. Vaklieden echter behouden hun baan.
Rian van Nispen	Presentatie: "Medezeggenschap en AI" Rian neemt de zaal mee in dit onderwerp, met ondersteuning in van Marike. Zij geeft aan dat zij een interactieve presentatie wil geven. Een toelichting volgt op de volgende zaken: • Er wordt ingegaan op verschillende WOR-artikelen t.w: - Art.31 -> recht op informatie - Art.24 -> recht op overleg - Art.23 -> Initiatiefrecht - Art.25 -> Adviesrecht - investeringen + technologische voorzieningen; - beëindiging, krimp of wijzigingen van werkzaamheden; - toelichting op de nodige gevolgen; - het belang van het stellen van kritische vragen; - afspraken maken over geheimhouding -> mag achterbanraadpleging niet in de weg staan; - het Sociaal Plan moet meegenomen worden, de FNV kan hierbij in-geschakeld worden. - het samenvoegen van functies en de gevolgen daarvan worden benoemd door Cor. - Art.18 -> Scholingsrecht - Art.16 -> Deskundigen raadpleging - Art.17 -> Raadplegen van de achterban - Art.36 -> Bedrijfscommissie / rechter • De stappen in het Adviesrecht worden doorgenomen. • Buitenlandse bedrijven moeten voldoen aan de Europese/Nederlandse regels. • Recht op scholing voor de Medezeggenschap -> 5 dagen per jaar. De bestuurder mag dit niet weigeren. Wellicht is het een idee de bestuurder uit te nodigen. Noot notulist: dit is bij de KLM gebruikelijk.

	• Het Arbo Adviespunt werkt aan een checklist, zij kunnen benaderd worden. • De bestuurder moet in gesprek gaan met de Medezeggenschap. • De PvA (Plan van Aanpak) m.b.t. de RI&E wordt benoemd -> Cor geeft aan dat het werk stilgelegd kan worden bij gevaarlijke/levensbedrijgende situaties. • Kennis is ook macht voor de Medezeggenschap -> dat geldt ook voor de toepassing ervan. Externe deskundigen zijn overigens in te schakelen. Rian kan hier advies in geven. • Van groot belang is het raadplegen van de achterban -> enquêtes, polls e.d. • Indien men in het traject vastloopt is een bedrijfscommissie / rechter een optie. • Het gesprek en de relatie met de bestuurder is van groot belang. Ook wordt het onderscheid in documentatie benoemd. • Is de WOR geactualiseerd? De laatste wijziging is van 2022: - Cor den Dekker geeft aan dat een aantal zaken aan die niet zijn meegenomen, met name de cultuur. Geeft aan dat het AI-model van belang is in het Advies Aanvraag traject. - Ron B.. geeft een aantal Arbo-zaken aan die wel vermeld zijn; - Rian geeft aan dat er een toelichting is op de WOR en dat er aan de wetgeving wordt gewerkt Noot notulist: helaas ontbreken de details van de opmerkingen van Cor en Ron. Rian kan contact met hen opnemen om dit in haar presentatie te verwerken. • In een toelichting worden de gevolgen van vergrijzing benoemd. • De Medezeggenschap kan terugvallen op Arbowetgeving en de RI&E. • Wees alert op pilots -> deze moeten aan een aantal voorwaarden voldoen (waaronder een duidelijke omschrijving van het doel en de tijdigheid). Aan de “voorkant” aan de MZ melden dus. • Gewezen wordt op het belang van gezamenlijke scholing. • Ook wordt er gewezen op de samenwerking en rolverdeling tussen OR en de bonden t.a.v. de CAO in dit traject. • Behoud goede punten en voeg eventueel toe. • Het werken aan bewustwording is van uitermate groot belang!
Marjolein Bulk	Presentatie: “Europa en AI” • Aangegeven wordt op welke punten versterking gezocht kan/moet worden: - samenwerking zusterbonden; - gezamenlijke vakbondsstelsel in Europa; - EU wet- en regelgeving v.w.b. bescherming werknemers. • Toelichting op de AVR/GDPR (General Data Protection Regulation + WOR Art. 15 + 22) • De “Digitale Omnibus” is besproken. Duidelijk is dat Big Tech niet zit te wachten op wet- en regelgeving. • Gewaarschuwd wordt voor de z.g.n. “afbraakagenda” (deregulering) • Gewezen wordt op het recht van correctie van de eigen gegevens.

	• Marjolein geeft een toelichting op de AI-wet -> de ontwikkeling(en) gaan zeer snel. Noot notulist: door een organisatorische actie is een gedeelte van de presentatie gemist.
Marie-Therese	Presentatie: "Digi-DI" Een toelichting wordt gegeven op de ambities en projecten. Hieronder een korte samenvatting: • Toelichting op hoe automatisering in organisaties in te voeren. • De SPDI wordt toegelicht • Impact van "Tech" op de kwaliteit van het werk. Van belang op duurzaamheid + impactanalyse. • Machine moet de mens volgen. • Medewerkers aan de voorkant meenemen in de technologische ontwikkelingen. • Een goede betrokkenheid van HR. • Toelichting op de 5 stappen in Digi-DI -> inzicht waar en hoe stakeholders aan bod komen. Ron vraagt of er beslismomenten zijn tussen deze stappen. • Ron geeft aan dat het item bedrijfsgeneeskundige dienst in de presentatie opgenomen moet worden. • Er is een risico van outplacement indien de functie verzwaaard wordt. De vakbond moet daarvoor waken. • Marja vraagt naar de macht van "tech" op medewerkers. Verwezen wordt naar de AVG (presentatie Marjolein). • Afgevraagd wordt of de AVG bij de jeugd bekend is, zij delen immers veel data.
	Slot: • Gerben vat de meeting samen en benoemd (nogmaals) de benodigde awareness over m.n Machine Learning en de impact daarvan. • Alex bedankt alle deelnemers voor hun aanwezigheid en de sprekers voor hun presentaties. De presentaties worden gedeeld. Voorts wordt gemeld dat het Netwerk Arbo bezig is een werkgroep "AI & Arbo" op te zetten.